Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (Judecător Negurița Veaceslav)
Dosarul nr. 3a-3374/25
2-24088384-02-3a-04122025

D E C I Z I E

05 februarie 2026 municipiul Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorilor Bostan Angela și Ghedrovici Nicolae

examinând, în procedură scrisă, cererea de apel depusă de Î.M. „Grădina Zoologică” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 11 iunie 2025, adoptată în cauza de contencios administrativ înaintată de Luganov Karl împotriva Î.M. „Grădina Zoologică”, privind constatarea încălcării accesului la informațiile de interes public,

A C O N S T A T A T :

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:

La 8 august 2024, Luganov Karl a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Î.M. „Grădina Zoologică”, solicitând:

1) constatarea faptului neprezentării informației solicitate prin cererea nr. 75 din 30 iulie 2024, depusă de Karl Luganov;

2) tragerea la răspundere a pârâtului pentru comunicarea incompletă a informațiilor de interes public prin aplicarea sancțiunii pecuniare sub formă de amendă;

3) obligarea pârâtului să prezinte informația solicitată, şi anume: copiile actelor de achiziționarea/primirea urşilor noi; sunt urşii noi primiți sterilizați şi castrați, şi dacă nu, vor fi sterilizați sau nu;

4) restituirea pagubelor materiale în sumă de 395 lei.

5) achitarea prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul Luganov Karl a invocat că la 30 iulie 2024, în adresa Î.M. „Grădina Zoologică” a fost înaintată o cerere, în baza căreia a fost solicitată prezentarea în decurs la 10 zile, conform art. 19 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informație, a următoarei informații: 1. Copia documentelor aferente achiziționării urșilor noi. 2.Ce s-a întâmplat cu ursul care s-a

aflat mai devreme în volieră? 3.Ursii cumpărați (achiziționați) sunt sterilizați și castrați? Și dacă nu, vor fi castrați?.

Reclamantul a menționat că la 2 august 2024 de la Î.M. „Grădina Zoologică" a primit răspuns, în care au fost indicate linkuri la surse web de mass-media cu noutățile despre apariția ursilor în Grădina zoologică și informații despre ursul aflat anterior în volieră.

Astfel, reclamantul a afirmat că nu i-au fost acordate informațiile solicitate, și anume: copiile actelor de achiziționare sau primire a ursilor, precum și informații referitoare la sterilizarea acestora.

Reclamantul a considerat acțiunile întreprinse de Î.M. „Grădina Zoologică", drept încălcare Legii Nr. 148 din 9 iunie 2023 și consideră necesară tragerea la răspundere a pârâtului în instanța de judecată.

Reclamantul a invocat că conform legii nr. 148 din 9 iunie 2023 pârâtul în calitate de persoană juridică de drept public care prestează servicii de întreținere și gestionare a animalelor, organizarea de vizite și activități educative pentru public, servicii veterinare și facilități de recreere - este furnizor al informației în baza art.5 lit. a) Legii nr.148 din 9 iunie 2023.

Reclamantul a susținut că, până în prezent, pârâtul nu și-a executat obligația de a furniza integral informațiile solicitate prin cererea din 30 iulie 2024.

Totodată, reclamantul a menționat că comunicarea incompletă a informațiilor de interes public din 2 august 2025, constituie încălcare a legislației privind accesul la informațiile de interes public, pasibilă de sancțiune pecuniară conform art. 29 Legii nr.148 din 9 iunie 2023.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza art. 3, 4, 5, 6, 25, 26, 27, 28, 29 alin.1din Legea privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 9 iunie 2023, art. 2036 din codul civil, precum și art. 189 alin. (1)-(2), 191 alin. (1) și 196 Cod administrativ.

Poziția pârâtului expusă în instanța de fond:

La 21 martie 2025, partea pârâtă a prezentat instanței o referință prin care a invocat că cererea reclamantului nr. 75 din 30 iulie 2024 a fost soluționată integral și în conformitate cu prevederile Legii privind accesul la informațiile de interes public, prin răspunsul comunicat în termenul legal, motiv pentru care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată (f.d. 61- 64).

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 11 iunie 2025, s-a admis acțiunea parțial. S-a constatat încălcarea de către Î.M. „Grădina Zoologică" a art. 28 lit. b) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public manifestat prin comunicarea incompletă a informațiilor de interes public.

S-a aplicat pârâtului Î.M. „Grădina Zoologică" o amendă în mărime de 10 unități convenționale în sumă de 500 lei pentru comunicarea incompletă a

informațiilor de interes public (art. 29 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023). Totodată, s-a dispus executarea amenzii în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

S-a obligat Î.M. „Grădina Zoologică” să reexamineze și să prezinte reclamantului informația solicitată din punctele 1 și 3 din cererea nr. 75 din 30 iulie 2024.

S-a încasat de la Î.M. „Grădina Zoologică” în beneficiul reclamantului Luganov Karl cheltuieli de judecată pentru plata taxei de timbru în cuantum de 200 lei și cheltuieli de traduceri de 145 lei, în total 345 lei.

În rest, în partea reparării prejudiciului moral acțiunea s-a respins ca nefondată.

Calea de atac exercitată:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 4 iulie 2025, Î.M. „Grădina Zoologică” a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și respingerea integrală a cererii de chemare în judecată înaintate de Luganov Karl.

La 9 decembrie 2025, Î.M. „Grădina Zoologică” a depus motivarea apelului.

În motivarea cererii de apel, partea apelantă a indicat că instanța de fond a interpretat și aplicat eronat prevederile Legii nr. nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public și a ajuns neîntemeiat la concluzia existenței unei comunicări incomplete a informațiilor solicitate prin cererea nr. 75 din 30 iulie 2024.

Partea apelantă a menționat că, la 30 iulie 2024, pe adresa electronică oficială a întreprinderii a parvenit solicitarea reclamantului referitoare la prezentarea copiilor actelor de achiziționare a trei urși bruni eurasiatici, comunicarea informațiilor privind soarta ursului aflat anterior în expoziție și furnizarea datelor referitoare la sterilizarea urșilor recent primiți. Potrivit susținerilor acesteia, răspunsul la solicitare a fost expediat la 2 august 2024, în interiorul termenului legal de 10 zile, fiind comunicate toate informațiile deținute la acel moment.

Partea apelantă a susținut că instanța de fond a interpretat eronat noțiunea de „comunicare incompletă a informațiilor”, întrucât urșii bruni eurasiatici nu au fost achiziționați prin contracte de vânzare-cumpărare, ci au fost transferați în cadrul unui schimb interinstituțional realizat cu Întreprinderea Comunală „Grădina Zoologică Luțk”. În aceste condiții, Î.M. „Grădina Zoologică” a arătat că nu deținea și nu a deținut vreodată contracte de achiziție care să poată fi comunicate solicitantului, iar imposibilitatea prezentării unor documente inexistente nu poate fi calificată drept refuz sau comunicare incompletă a informațiilor.

Totodată, poartea reclamantă a invocat că informațiile privind proveniența animalelor și completarea colecției zoologice au fost făcute publice prin intermediul paginilor oficiale ale fondatorului și ale întreprinderii, precum și prin diverse portaluri de știri și rețele sociale, fiind indicate reclamantului, în răspunsul din 2

august 2024, linkuri către sursele oficiale relevante, modalitate de comunicare permisă expres de art. 20 din Legea nr. 148/2023.

Referitor la informațiile privind ursul aflat anterior în expoziție, partea apelantă a susținut că solicitarea reclamantului reprezenta, în realitate, o cerere de explicații și nu o solicitare de informații documentare în sensul art. 4 din Legea nr. 148/2023. În acest context, a precizat că a informat reclamantul despre faptul că animalul continuă să facă parte din colecția zoologică, că beneficiază de aceleași condiții de întreținere, hrănire și îngrijire și că monitorizarea medical-veterinară este efectuată în conformitate cu standardele și protocoalele interne aplicabile tuturor exemplarelor din colecție.

În ceea ce privește informațiile solicitate cu privire la sterilizarea urșilor recent primiți, Î.M. „Grădina Zoologică" a invocat că cererea viza obținerea unor informații speculative și a unor eventuale decizii viitoare, iar Legea nr. 148/2023 obligă furnizorii de informații să comunice exclusiv informațiile existente și consemnate în documente, fără a crea informații noi sau a formula opinii și anticipări.

Partea apelantă a mai invocat că, la data examinării cererii, nu exista nicio decizie și niciun document medical-veterinar care să prevadă efectuarea sau planificarea unei proceduri de sterilizare a animalelor, menționând că acestea au fost aduse exclusiv în scop de expoziție publică și diversificare a patrimoniului faunistic, iar eventualele intervenții de gestionare reproductivă se realizează doar în baza evaluărilor profesionale ale medicilor veterinari.

De asemenea, partea apelantă a criticat soluția instanței de fond privind aplicarea sancțiunii pecuniare, susținând că dispozițiile art. 28 și art. 29 din Legea nr. 148/2023 permit aplicarea amenzii doar în cazul existenței unei încălcări reale și efective a legii. În acest sens, a subliniat că a răspuns solicitării în termenul legal, a indicat sursele publice unde erau disponibile informațiile și a comunicat toate datele pe care le deținea, apreciind că instanța a confundat inexistența unor documente cu refuzul de a le comunica. Totodată, a susținut că aplicarea sancțiunii și obligarea la plata despăgubirilor materiale în cuantum de 395 lei sunt nelegale și disproporționate.

În continuare, Î.M. „Grădina Zoologică" a invocat că instanța de fond nu a efectuat o analiză completă a probelor administrate și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, arătând că înscrisurile depuse la dosar confirmă caracterul interinstituțional al transferului celor trei urși și demonstrează inexistența unui contract de vânzare-cumpărare. Potrivit acesteia, instanța nu a explicat de ce respectivele înscrisuri nu sunt suficiente pentru a exonera întreprinderea de obligația de a prezenta documente inexistente și nici nu a examinat în mod corespunzător principiile dezvoltate în jurisprudența CEDO privind limitele dreptului de acces la informațiile de interes public.

Suplimentar, Î.M. „Grădina Zoologică" a susținut că dreptul de acces la informații nu implică obligația autorităților de a crea informații noi, de a emite opinii

sau de a formula răspunsuri referitoare la eventuale acțiuni viitoare și a reproșat instanței de fond faptul că nu a efectuat o analiză a proporționalității dintre interesul public privind informarea și limitele legale ale obligației de comunicare. Totodată, apelantul a invocat încălcarea exigențelor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, apreciind că hotărârea atacată nu conține o motivare suficientă prin raportare la probele-cheie administrate și la principiile relevante desprinse din jurisprudența europeană.

Admisibilitatea apelului:

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 4 decembrie 2025, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza de contencios administrativ a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Mîra Ghenadie.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, „*instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului*".

Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, „*apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanţei de apel*".

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost pronunțat public la data de 11 iunie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 4 iulie 2025. Prin urmare, Completul judiciar constată că apelul a fost depus în termenul legal.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, „*motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată*".

În speță, hotărârea motivată a fost notificată părții apelante la 20 noiembrie 2025, iar motivarea apelului a fost depusă la 9 decembrie 2025. În consecință, instanța de apel constată că termenul legal prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ a fost respectat.

Potrivit art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, „*cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit*".

Completul judiciar reține că cererea de apel și motivarea cererii de apel au fost semnate de către administratorul interimar al Î.M. „Grădina Zoologică", Roman Crețu.

Totodată, se constată că apelantul a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 de lei, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023.

Astfel, în temeiul prevederilor art. 232-233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre

întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel, motiv pentru care se purcede la examinarea apelului în fond.

Conform art. 26 alin. (1) și (2) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informații de interes public, „*Cauzele de contencios administrativ, intentate conform art. 25, **se examinează și se soluționează în procedură scrisă**, în termen de cel mult 3 luni de la data acceptării acțiunii. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea reclamantului de a examina acțiunea în ședință publică. Judecătorul poate respinge o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sunt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată odată cu fondul*”.

Completul de judecată nu a identificat necesitatea desfășurării unei ședințe de judecată cu audierea participanților, apreciind că apelul poate fi examinat și soluționat în baza opiniilor scrise ale participanților și a lucrărilor dosarului.

Poziția părții intimate pe marginea apelului:

Respectând principiul contradictorialității, în conformitate cu prevederile art. 38, 216 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul administrativ, înaintea emiterii unei soluții, participanților la proces li s-a oferit posibilitatea de a-și expune punctul de vedere asupra apelului depus în prezenta cauză.

Însă, intimatul Luganov Karl, fiind înștiințat despre examinarea cererii de apel și posibilitatea expunerii pe marginea acesteia, nu a depus referință și nu și-a exprimat poziția în niciun fel.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind materialele dosarului prin prisma pertinenței și admisibilității acestora, în raport cu normele procesuale aplicabile și cu situația de fapt reținută în legătură cu cererea de apel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că apelul este admisibil pentru examinare, dar neîntemeiat, motiv pentru care se impune respingerea cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, „*examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul*”.

Conform art. 26 alin. (6) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*(6) Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului articol. **Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare***”.

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a*

probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces".

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (*HirroBalani v. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Completului judiciar, prima instanţă a ţinut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat și legislația în vigoare, asigurându-se că toate aspectele relevante au fost analizate cu rigurozitate.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 30 iulie 2024, reclamantul Karl Luganov a depus o cerere în adresa Î.M. „Grădina Zoologică", prin care a solicitat prezentarea următoarei informații:

„*1. Copia documentelor aferente achiziționării urșilor.*

2. Ce s-a întâmplat cu ursul care s-a aflat mai devreme în volieră?

3. Urșii cumpărați (achiziționați) sunt sterilizați și castrați? Și dacă nu, vor fi castrați?".

La 2 august 2024, Î.M. „Grădina Zoologică" a comunicat un răspuns la cererea formulată, prin care a informat solicitantul despre proveniența animalelor și situația ursului aflat anterior în expoziție, indicând, totodată, mai multe surse publice și linkuri către materiale informative disponibile pe paginile oficiale și în mass-media.

Întrucât a considerat că nu a primit răspuns complet la cererea depusă, la 8 august 2024, reclamantul Karl Luganov a depus prezenta acțiune în contencios administrativ împotriva Î.M. „Grădina Zoologică".

Prima instanță, fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a admis-o în parte, constatând că Î.M. „Grădina Zoologică” a comunicat incomplet informațiile de interes public solicitate prin cererea nr. 75 din 30 iulie 2024.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art. 225 din Codul administrativ, art. 239 - 241 din Codul de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or, instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, „*instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs*”.

În conformitate cu art. 3 din Codul administrativ, „*legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept*”.

Articolul 5 din Codul administrativ, prevede că „*activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea*”.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, „*dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod*”.

Conform art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, „*(1) o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare)*”.

Completul judiciar menționează că acțiunea în realizare este forma procesuală specifică prin care se pot valorifica drepturile legate de actele reale, astfel cum acestea sunt reglementate de art. 14 din Codul administrativ. Conform acestui articol, „*(1) Actul real este activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real. (2) Sunt acte reale, în special, **informaţiile**, avertizările sau recomandările autorităţilor publice şi acţiunile întreprinse de acestea*”.

În speță, prin pretențiile formulate, Karl Luganov urmărește, în principal, obligarea Î.M. „Grădina Zoologică” la furnizarea integrală a informațiilor solicitate prin cererea din 30 iulie 2024, inclusiv oferirea răspunsurilor la întrebările formulate și comunicarea documentelor solicitate. Astfel, finalitatea urmărită constă în obținerea unui rezultat concret, prin impunerea pârâtului la o conduită pozitivă constând în comunicarea informațiilor și documentelor pretins nefurnizate.

Prin urmare, raportând natura conduitei solicitate pârâtului la finalitatea urmărită de reclamant, Completul judiciar concluzionează că pretenția principală privind obligarea Î.M. „Grădina Zoologică” la furnizarea integrală a informațiilor și documentelor solicitate se califică drept acțiune în realizare, în sensul art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ.

În ceea ce privește solicitarea reclamantului privind constatarea încălcării dreptului de acces la informațiile de interes public, prin pretinsa neprezentare a informațiilor solicitate, Completul judiciar reține că aceasta nu configurează o acțiune autonomă în constatare, în sensul art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ. Or, pretinsa încălcare invocată constituie chiar premisa pe care reclamantul își întemeiază pretenția de obligare a pârâtului la furnizarea integrală a informațiilor și documentelor solicitate. În consecință, această solicitare este subsumată acțiunii în realizare și urmează a fi examinată odată cu aceasta, verificarea temeiniciei acțiunii presupunând, în mod inerent, stabilirea faptului dacă pârâtul și-a executat sau nu, în mod corespunzător și integral, obligația de comunicare a informațiilor de interes public.

Referitor la solicitarea privind încasarea sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, Completul judiciar notează că aceasta nu constituie un tip distinct de acțiune dintre cele prevăzute la art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, ci are un caracter accesoriu și reparatoriu în raport cu pretinsa încălcare a dreptului de acces la informațiile de interes public, urmând a fi examinată în condițiile art. 26 alin. (5) din Legea nr. 148/2023, care recunoaște reclamantului dreptul de a solicita repararea prejudiciului material și/sau moral.

În ceea ce privește solicitarea privind aplicarea pârâtului a sancțiunii pecuniare sub formă de amendă, Completul judiciar reține că aceasta nu determină natura acțiunii în contencios administrativ și nu constituie un tip distinct de acțiune dintre cele prevăzute la art. 206 alin. (1) din Codul administrativ. Aplicarea amenzii este reglementată distinct de dispozițiile art. 26 alin. (4), art. 28 și art. 29 din Legea nr. 148/2023 și urmează a fi examinată separat, în funcție de constatarea unei încălcări pasibile de sancțiune pecuniară.

În consecință, ținând seama de obiectul și finalitatea pretențiilor formulate, judecătorul califică prezenta acțiune drept acțiune în realizare, în sensul art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, urmând ca solicitările privind repararea prejudiciului moral și aplicarea amenzii să fie examinate distinct, potrivit dispozițiilor speciale ale Legii nr. 148/2023.

Potrivit art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, „*cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ*”.

În acord cu prevederile art. 196 alin. (1) din Codul administrativ, „*acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel*”.

Astfel, ținând cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or, obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin. (2) și (3) a art. 191 din Codul administrativ.

Conform art. 53 alin.(1) din Constituție, „*persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei*”.

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, „*drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă*”.

În accepţiunea art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, „*controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente*”.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, „*orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere*”.

Astfel, cu privire la revendicarea unui drept vătămat în sensul art. 17 din Codul administrativ, Completul judiciar reține că, potrivit art. 25 alin. (1) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*orice persoană care revendică dreptul de acces la informațiile de interes public poate contesta în instanța de judecată orice acțiune sau inacțiune a furnizorului de informații prin care se pretinde încălcarea prevederilor acestei legi*”.

În speță, Karl Luganov, în calitate de solicitant al informațiilor de interes public, susține că dreptul său de acces la informațiile solicitate prin cererea din 30 iulie 2024 a fost încălcat prin modul de soluționare a acesteia de către Î.M. „Grădina Zoologică”, invocând, în esență, nefurnizarea informațiilor și documentelor solicitate. Prin urmare, reclamantul revendică în mod direct dreptul de acces la informațiile de interes public, recunoscut de art. 6 alin. (1) și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 148/2023

În aceste condiții, Completul judiciar constată că este întrunită condiția privind revendicarea de către reclamant a unui drept susceptibil de protecție pe calea contenciosului administrativ, urmând ca existența efectivă a încălcării invocate să fie verificată cu ocazia examinării fondului cauzei.

Cu privire la respectarea procedurii prealabile, Completul judiciar reține că în conformitate cu reglementările art. 208 alin. (1) „*Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege*".

Conform art. 25 alin. (2) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*(2) Contestarea acțiunilor sau inacțiunilor furnizorilor de informații se realizează prin depunerea unei acțiuni în contencios administrativ, care se înaintează și se examinează în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile, cu excepțiile și completările stabilite de prezenta lege. În partea ce ține de procedura contenciosului administrativ, toți furnizorii de informații sunt asimilați autorităților publice*".

Astfel, Completul judiciar notează că art. 25 alin. (2) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public instituie o derogare expresă de la regula generală prevăzută de art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, stabilind că acțiunile în contencios administrativ având ca obiect contestarea acțiunilor sau inacțiunilor furnizorilor de informații se înaintează și se examinează fără respectarea procedurii prealabile. Prin urmare, în prezenta cauză, parcurgerea unei proceduri prealabile anterior sesizării instanței nu constituie o condiție de admisibilitate a acțiunii.

Totodată, exceptarea de la procedura prealabilă nu înlătură necesitatea existenței unei solicitări inițiale adresate furnizorului de informații.

Această cerință rezultă din art. 208 alin. (4) din Codul administrativ, potrivit căruia „*O acțiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acțiuni*".

Totodată, conform art. 13 alin. (1) din Legea nr. 148/2023, „*Orice persoană fizică sau juridică (în continuare – solicitant) are dreptul să solicite și să obțină informații de interes public în condițiile legii,* ***prin înaintarea unei cereri de comunicare a informațiilor de interes public*** *(în continuare – cerere)*".

O asemenea solicitare nu echivalează cu parcurgerea procedurii prealabile, ci presupune sesizarea prealabilă a furnizorului de informații în vederea realizării conduitei pretinse ulterior pe cale judecătorească.

În speță, această condiție este îndeplinită. Din materialele dosarului rezultă că, reclamantul a adresat Î.M. „Grădina Zoologică" cererea nr. 75 din 30 iulie 2024, prin care a solicitat furnizarea unor informații de interes public. Astfel, reclamantul a

solicitat anterior pârâtului realizarea conduitei pe care urmărește să o obțină prin prezenta acțiune, respectiv furnizarea informațiilor și documentelor solicitate.

În consecință, Completul judiciar constată că, pe de o parte, reclamantul nu era ținut să parcurgă procedura prealabilă, în virtutea derogării exprese instituite de art. 25 alin. (2) din Legea nr. 148/2023, iar, pe de altă parte, a respectat condiția specifică de admisibilitate a acțiunii în realizare, prevăzută de art. 208 alin. (4) din Codul administrativ, prin adresarea prealabilă către pârât a cererii din 3 ianuarie 2025.

Potrivit art. 209 alin. (3) din Codul administrativ, „*(3) Pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare și acțiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ*".

Cu privire la termenul de înaintare a acțiunii, Completul judiciar reține că art. 25 alin. (3) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public instituie termene speciale de sesizare a instanței: „*(3) Acțiunea în contencios administrativ se înaintează în decurs de 30 de zile de la data comunicării răspunsului furnizorului de informații. Dacă furnizorul de informații nu soluționează cererea în termenul prevăzut la art. 19, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată în decursul unui an de la data expirării termenului*".

Aceste termene se aplică cu prioritate față de regula generală prevăzută de art. 209 alin. (3) din Codul administrativ

În speță, prin răspunsul comunicat la 2 august 2024, Î.M. „Grădina Zoologică" a informat solicitantul despre proveniența animalelor și situația ursului aflat anterior în expoziție, indicând, totodată, mai multe surse publice și linkuri către materiale informative disponibile pe paginile oficiale și în mass-media.

Totodată, acțiunea în contencios administrativ a fost depusă la 8 augst 2024.

Prin urmare, acțiunea a fost înaintată în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de art. 25 alin. (3) din Legea nr. 148/2023, fiind astfel respectată condiția privind termenul de sesizare a instanței.

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, reclamantul Luganov Karl este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a respectat procedura de adresare în instanța de judecată, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de judecată, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care considerente, instanța de fond corect a conchis asupra întrunirii condițiilor de admisibilitate a acțiunii.

Cu referire la fondul acțiunii.

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. c) și f) din Codul administrativ, „*examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: c) în baza unei acţiuni în realizare, obligă la acţiune, tolerare*

sau inacţiune, dacă o astfel de pretenţie a reclamantului este întemeiată; f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e)".

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, „*fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia*".

La acest capitol se reţin și dispoziţiile art. 22 alin. (1), coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că „*instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu, în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi*".

În continuare, Completul judiciar reține că, prin prezenta acțiune în contencios administrativ, reclamantul Luganov Karl urmărește obligarea Î.M. „Grădina Zoologică" la furnizarea informațiilor de interes public solicitate prin demersul nr. 75 din 30 iulie 2024, și anume prezentarea copiilor actelor privind achiziționarea/primirea urșilor noi, precum și comunicarea informațiilor referitoare la faptul dacă aceștia au fost sterilizați și castrați sau dacă asemenea proceduri urmează a fi efectuate. Totodată, reclamantul urmărește constatarea comunicării incomplete a informațiilor de interes public, atragerea la răspundere a furnizorului de informații prin aplicarea sancțiunii pecuniare sub formă de amendă, precum și repararea prejudiciului material și moral pretins cauzat prin încălcarea dreptului de acces la informație.

Cu raportare la speța în cauză, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, conform art. 34 din Constituția Republicii Moldova, „*dreptul persoanei de a avea acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit. Autorităţile publice, potrivit competenţelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetăţenilor asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes personal*".

Potrivit cu art. 3 din Legea privind accesul la informațiile de interes public nr. 148 din 9 iunie 2023, *„asigurarea accesului la informaţiile de interes public se bazează pe următoarele principii: a) principiul oferirii informaţiilor de interes public – toate informaţiile deţinute de furnizorii de informaţii se prezumă a fi publice"*.

Conform art. 4 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informaţiile de interes public, „*În sensul prezentei legi, informaţii de interes public sunt toate informaţiile deţinute de furnizorii de informaţii, indiferent de suportul de stocare (pe hârtie, în formă electronică sau în orice alt format)*".

În acord cu prevederile art. 5 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „***furnizorii de informaţii sunt**: a) autorităţile publice; b) instituţiile publice; c) întreprinderile de stat şi **întreprinderile municipale**; d) persoanele juridice de drept privat controlate de furnizorii de informaţii prevăzuţi la lit. a)–c), în conformitate cu art. 203 alin. (3)–(7) din Codul*

civil nr.1107/2002; e) persoanele juridice de drept privat care prestează servicii publice, servicii publice de gospodărie comunală sau servicii de decontare; f) întreprinderile energetice care desfăşoară activităţi în domeniul gazelor naturale, al energiei electrice sau al energiei termice; g) asociaţiile profesionale şi organele de autoadministrare, constituite prin lege, ale profesiilor din sectorul justiţiei; h) partidele politice".

Întrucât pârâtul este o Întreprindere Municipală, se impune concluzia că, ultimul este furnizor de informații în sensul Legii 148/2023.

Conform art. 6 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*orice persoană fizică sau juridică are dreptul la accesul la informaţiile de interes public, în formele şi condiţiile prevăzute de lege. Furnizorii de informaţii sunt obligaţi să asigure accesul la informaţiile de interes public, în formele şi condiţiile prevăzute de lege*".

Potrivit art. 8 alin. (1) lit. a) și f) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public „*(1) Accesul la informaţiile de interes public poate fi limitat în corespundere cu criteriul proporţionalităţii prevăzut la art. 9 dacă dezvăluirea informaţiei va prejudicia: a) siguranţa publică; f) protecţia datelor cu caracter personal*".

Conform art. 9 alin. (1) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public „*(1) în cazul prevăzut la art.8 alin. (1), accesul la informaţiile de interes public este limitat doar dacă sunt întrunite următoarele condiţii cumulative: a) dezvăluirea informaţiei va prejudicia unul dintre scopurile legitime prevăzute la art. 8 alin. (1); b) prejudiciul care va fi cauzat prin dezvăluirea informaţiei prevalează în raport cu interesul public în accesarea informaţiei*".

Potrivit art. 13 alin. (2) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*Furnizorii de informaţii sunt obligaţi să comunice informaţiile de interes public solicitate, în condiţiile legii*".

În conformitate cu art.19 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*(1) informaţiile de interes public se comunică solicitantului din momentul în care sunt disponibile pentru a fi comunicate, dar nu mai târziu de 10 zile de la data înregistrării cererii. (2) Termenul stabilit la alin. (1) poate fi prelungit cu cel mult 7 zile în cazul în care cererea este complexă sau se solicită un volum mare de informaţii, care necesită timp suplimentar pentru prelucrare. Prelungirea are efect doar dacă solicitantul este informat despre aceasta în scris, în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) şi cu indicarea motivelor prelungirii. (3) În cazul conexării cererilor conform art.18, termenul de examinare şi soluţionare curge de la data înregistrării primei cereri înaintate de către solicitant. (4) Cererile adresate verbal se soluţionează imediat, în ziua înaintării, dacă informaţiile solicitate sunt disponibile pentru a fi comunicate imediat. În cazul în care informaţiile solicitate nu sunt disponibile pentru a fi*

comunicate imediat sau acestea sunt cu accesibilitate limitată, solicitantul este îndrumat să înainteze o cerere în formă electronică sau în scris, care va fi examinată și soluționată în termenele prevăzute la alin. (1)–(3)".

Conform art. 23 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*cererea se respinge, integral sau parțial, în cazul în care: a) furnizorul de informații nu deține informația solicitată, nu cunoaște dacă aceasta se află în posesia unui alt furnizor de informații și nu există circumstanțe pentru readresare; b) în privința informației solicitate furnizorul de informații a oferit deja un răspuns. În acest caz se face referire la numărul și data răspunsului oferit anterior. Respingerea integrală sau parțială a cererii este motivată în scris și comunicată solicitantului în termenul prevăzut la art. 19. În cazul în care nu deține informația solicitată, furnizorul de informații care a înregistrat cererea va readresa cererea, integral sau parțial, unui alt furnizor de informații, dacă cunoaște că informația solicitată se află în posesia acestuia. În acest caz, originalul sau copia cererii se expediază pentru examinare furnizorului de informații relevant în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, fapt despre care este informat solicitantul. Pentru examinarea și soluționarea cererii readresate începe un nou termen, conform art. 19, care curge de la data înregistrării cererii readresate. Refuzul de a înregistra sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal*".

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*(1) comunicarea informațiilor de interes public este refuzată, integral sau parțial, dacă informațiile solicitate constituie informații cu accesibilitate limitată conform art. 8. (2) Refuzul se face în scris și trebuie să conțină: a) denumirea furnizorului de informații; b) numele și prenumele sau denumirea solicitantului; c) data emiterii refuzului; d) temeiul și motivarea refuzului, conform art. 8; e) modalitatea de contestare a refuzului (denumirea și adresa instanței de judecată, precum și termenul de contestare); f) numele, prenumele și semnătura olografă/electronică a conducătorului furnizorului de informații sau a altei persoane împuternicite de conducător ori de lege pentru emiterea refuzului*".

Potrivit art. 25 alin. (1) al Legii nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informație de interes public, „*orice persoană care revendică dreptul de acces la informațiile de interes public poate contesta în instanța de judecată orice acțiune sau inacțiune a furnizorilor de informații prin care s-au încălcat prevederile prezentei legi*".

În raport cu normele legale citate și circumstanțele de fapt constatate în cauză, Completul judiciar apreciază că argumentele invocate de partea apelantă nu sunt de natură să răstoarne concluziile instanței de fond și nu demonstrează existența unor erori de fapt sau de drept care ar justifica casarea hotărârii atacate.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că, la 29 iulie 2024, înregistrată de pârât sub nr. 75 la 30 iulie 2024, reclamantul Karl Luganov a adresat Î.M. „Grădina Zoologică” o cerere prin care a solicitat: copia documentelor aferente achiziționării urșilor noi, informații privind soarta ursului care s-a aflat anterior în volieră și informații referitoare la faptul dacă urșii cumpărați (achiziționați) sunt sterilizați și castrați și, în caz negativ, dacă asemenea proceduri urmează a fi efectuate.

La 2 august 2024, Î.M. „Grădina Zoologică” a expediat răspunsul către adresa electronică indicată de reclamant, comunicând că informațiile privind proveniența urșilor pot fi accesate pe pagina oficială a întreprinderii și pe paginile web ale mai multor portaluri de știri. Totodată, pârâtul a precizat că schimbul de animale dintre Î.M. „Grădina Zoologică” din municipiul Chișinău și Î.G. „Grădina Zoologică Luțk” a fost realizat cu respectarea tuturor prevederilor legale și că animalele introduse în colecția zoologică întrunesc toate condițiile documentare și medico-veterinare necesare. De asemenea, a informat că ursul aflat anterior în expoziție continuă să facă parte din colecția instituției și beneficiază de aceleași condiții de întreținere și îngrijire.

În aceste circumstanțe, Completul judiciar constată că, în mod întemeiat, instanța de fond a reținut că pârâtul a răspuns doar parțial solicitării formulate de reclamant. Or, deși a fost oferită o explicație referitoare la situația ursului aflat anterior în volieră, nu a fost comunicat un răspuns expres și complet cu privire la punctele 1 și 3 ale cererii.

Sub acest aspect, instanța de apel reține că argumentul apelantului potrivit căruia nu existau contracte de vânzare-cumpărare, întrucât animalele au fost dobândite printr-un schimb interinstituțional, nu poate fi reținut. Solicitarea reclamantului a vizat „copia documentelor aferente achiziționării/primirii urșilor noi”, iar nu exclusiv un contract de vânzare-cumpărare. În consecință, dacă animalele au fost transferate în baza unor acte de schimb, procese-verbale de predare-primire, avize de însoțire, certificate veterinare, autorizații de transport sau alte înscrisuri justificative, furnizorul de informații avea obligația de a comunica existența acestora și, după caz, de a remite copii ale documentelor deținute ori de a motiva, în condițiile art. 23 și 24 din Legea nr. 148/2023, imposibilitatea furnizării lor.

Or, examinând conținutul răspunsului din 2 august 2024, Completul judiciar observă că pârâtul nu a informat reclamantul că documentele solicitate nu există și nici nu a emis un refuz motivat în sensul art. 23 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 148/2023. Dimpotrivă, acesta s-a limitat la indicarea unor linkuri către articole de presă și la formulări generale privind legalitatea schimbului de animale, fără a preciza în mod concret care sunt documentele ce au stat la baza transferului celor trei urși bruni eurasiatici și fără a comunica dacă acestea pot fi puse la dispoziția solicitantului.

În aceeași ordine de idei, Completul judiciar apreciază că nici argumentele părții apelante referitoare la inexistența obligației de a crea informații noi nu sunt pertinente în circumstanțele speței. Este incontestabil că Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 nu instituie în sarcina furnizorilor de informații obligația de a elabora documente inexistente, de a formula opinii sau de a răspunde la întrebări ipotetice. Totuși, în cauza dedusă judecății, reclamantul nu a solicitat crearea unor informații noi, ci comunicarea informațiilor deja deținute de furnizor cu privire la starea medico-veterinară a animalelor și eventualele măsuri dispuse în privința acestora.

Mai mult, chiar în ipoteza în care, la data examinării cererii, nu exista o decizie privind sterilizarea urșilor, pârâtul avea obligația de a comunica expres acest fapt. Cu alte cuvinte, răspunsul conform legii putea consta fie în confirmarea existenței unor intervenții medico-veterinare efectuate, fie în informarea solicitantului că asemenea proceduri nu au fost realizate și nici planificate la acel moment. Omisiunea totală de a răspunde la acest capăt al cererii nu poate fi calificată drept o executare corespunzătoare a obligației legale de informare.

Instanța de apel subliniază că dreptul de acces la informațiile de interes public nu este satisfăcut prin remiterea unor informații aproximative sau prin redirecționarea generală către surse externe, în măsura în care furnizorul de informații deține înscrisuri sau date relevante. Art. 3 din Legea nr. 148/2023 consacră principiul prezumției caracterului public al informațiilor deținute de furnizorii de informații, iar art. 13 alin. (2) instituie obligația pozitivă a acestora de a comunica informațiile solicitate în condițiile legii.

De asemenea, Completul judiciar reține că modalitatea de răspuns aleasă de apelant nu corespunde exigențelor de claritate și exhaustivitate impuse de Legea nr. 148/2023. Simpla indicare a unor linkuri către portaluri de știri nu poate substitui obligația furnizorului de a răspunde punctual la întrebările adresate, în special atunci când acestea vizează documente și informații aflate în sfera sa de administrare. În caz contrar, dreptul de acces la informație ar deveni unul iluzoriu, fiind transferată în sarcina solicitantului obligația de a identifica, din surse disparate și neoficiale, informațiile care trebuie comunicate de autoritatea însăși.

Prin urmare, Completul judiciar apreciază că prima instanță a concluzionat corect că Î.M. „Grădina Zoologică” a încălcat prevederile art. 28 lit. b) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023, încălcare manifestată prin comunicarea incompletă a informațiilor de interes public solicitate de reclamant.

În ceea ce privește critica apelantei referitoare la aplicarea sancțiunii pecuniare, instanța de apel reține că aceasta este, de asemenea, neîntemeiată.

Conform art. 28 al Legii nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informație de interes public, „*constituie încălcări ale legislației privind accesul la informațiile de interes public, pasibile de sancțiune pecuniară, următoarele fapte: a) nepublicarea informațiilor de interes public prevăzute la art. 10; b)* ***comunicarea incompletă a informațiilor*** *de interes public; c) solicitarea unor plăți ilegale pentru*

comunicarea informațiilor de interes public; d) respingerea sau readresarea neîntemeiată a cererii; e) refuzul neîntemeiat de a comunica informațiile de interes public".

Potrivit art. 29 al Legii nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informație de interes public, „*(1) pentru încălcările prevăzute la art.28, instanța de judecată aplică furnizorului de informații o sancțiune pecuniară sub formă de amendă. (2) Amenda se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională constituie 50 de lei. (3) La aplicarea amenzii se ține cont de: a) gravitatea și durata încălcării constatate; b) consecințele încălcării constatate pentru reclamant; c) alte circumstanțe relevante. (4) Instanța de judecată aplică furnizorului de informații: a) pentru încălcarea prevăzută la art.28 lit.a) – amendă de la 5 la 60 de unități convenționale; b) pentru încălcările prevăzute la art.28 lit. b) – d) – amendă de la 10 la 100 de unități convenționale; c) pentru încălcarea prevăzută la art.28 lit.e) – amendă de la 20 la 200 de unități convenționale. (5) Amenda se încasează din contul furnizorului de informații și se virează în bugetul de stat. (6) Amenda se execută potrivit prevederilor Codului administrativ*".

În speță, instanța de fond a aplicat sancțiunea minimă prevăzută de lege, și anume 10 unități convenționale, echivalentul a 500 lei (10 x 50 lei), ceea ce demonstrează că a realizat un just echilibru între natura încălcării constatate și principiul proporționalității. În condițiile în care încălcarea a constat exclusiv în comunicarea incompletă a informațiilor, aplicarea minimului special prevăzut de lege apare ca fiind pe deplin justificată.

Totodată, Completul judiciar observă că partea apelantă nu a invocat circumstanțe excepționale care să justifice exonerarea de răspundere și nici nu a demonstrat existența unor impedimente obiective care să o împiedice să comunice un răspuns complet și motivat în termenul prevăzut de art. 19 din Legea nr. 148/2023.

Referitor la critica părții apelante privind încasarea cheltuielilor de judecată, Completul judiciar o apreciază ca fiind neîntemeiată. Potrivit art. 195 din Codul administrativ, coroborat cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, partea care a pierdut procesul este obligată să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată necesare și dovedite. Din înscrisurile anexate la dosar rezultă că reclamantul a suportat cheltuieli pentru plata taxei de timbru în cuantum de 200 lei (f.d. 45), precum și cheltuieli de traducere a actelor în sumă de 145 lei (f.d. 13), în total 345 lei. Întrucât acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, iar aceste cheltuieli au fost probate prin înscrisuri pertinente și admisibile, instanța de fond, în mod legal și întemeiat, a dispus încasarea lor din contul Î.M. „Grădina Zoologică" în beneficiul reclamantului Luganov Karl, neexistând temeiuri pentru modificarea soluției adoptate sub acest aspect.

În ceea ce privește pretenția privind repararea prejudiciului moral în cuantum de 5 000 lei, Completul judiciar constată că instanța de fond a efectuat o apreciere corectă a probatoriului administrat.

Astfel, deși art. 26 alin. (5) din Legea nr. 148/2023 conferă reclamantului dreptul de a solicita repararea prejudiciului material și/sau moral cauzat prin încălcarea dreptului de acces la informație, simpla invocare a existenței unui prejudiciu nu este suficientă pentru acordarea unei despăgubiri.

Or, în prezenta cauză, reclamantul nu a prezentat probe care să demonstreze existența unor suferințe psihice, a unor consecințe negative concrete sau a unei atingeri semnificative aduse sferei sale personale ca urmare a comunicării incomplete a informațiilor solicitate. În aceste condiții, Completul judiciar împărtășește concluzia instanței de fond potrivit căreia constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea pârâtului la reexaminarea cererii și aplicarea unei amenzi în cuantum de 500 lei constituie o satisfacție echitabilă suficientă pentru reclamant, în sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv a celei dezvoltate în cauza *Amihalachioaie c. Republicii Moldova* (cererea nr. 60115/00).

În consecință, Completul specializat pentru examinarea cauzelor de contencios administrativ apreciază că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 11 iunie 2025 este legală și întemeiată, fiind adoptată cu respectarea normelor de drept material și procesual aplicabile și în deplină concordanță cu circumstanțele de fapt stabilite în cauză. Argumentele invocate de apelant reprezintă, în esență, o reiterare a poziției procesuale expuse în fața primei instanțe și nu conțin elemente noi susceptibile să conducă la o altă soluție decât cea pronunțată.

Totodată, Completul judiciar, analizând hotărârea judecătorească contestată prin prisma obligației instanței de fond de a-și motiva soluția adoptată, inclusiv sub aspectul examinării argumentelor invocate de reclamant în susținerea acțiunii, constată că prima instanță a realizat o examinare completă și obiectivă a circumstanțelor relevante ale cauzei, prin raportare la materialele dosarului și înscrisurile administrate. Instanța de fond a apreciat în mod corect raporturile juridice deduse judecății, a determinat natura obligațiilor ce reveneau pârâtului în calitate de furnizori de informații de interes public și, prin interpretarea și aplicarea corespunzătoare a normelor legale incidente, a ajuns la concluzia temeinică privind admiterea parțială a acțiunii, respectiv constatarea comunicării incomplete a informațiilor de interes public de către Î.M. „Grădina Zoologică”, obligarea acesteia să reexamineze și să prezinte reclamantului informațiile solicitate prin punctele 1 și 3 ale cererii nr. 75 din 30 iulie 2024, precum și aplicarea amenzii prevăzute de art. 29 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023, cu respingerea celorlalte pretenții ca neîntemeiate.

În consecință, Completul judiciar apreciază cu certitudine caracterul formal al alegațiilor părții apelante, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât

aceste alegații nu au fost confirmate prin probe relevante și admisibile, or, conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, „fiecare participant are obligația de a proba faptele pe care își întemeiază pretențiile”, ceea ce nu s-a realizat în acest caz. Astfel în viziunea Completului judiciar, toate argumentele și afirmațiile invocate de către partea apelantă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, instanța de apel apreciindu-le ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide asupra respingerii cererii de apel declarată de Î.M. „Grădina Zoologică” și menținerii fără modificări a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 11 iunie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul administrativ, art. 389-390 din Codul de procedură civilă și art. 26 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de Î.M. „Grădina Zoologică”.
Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 11 iunie 2025.
Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Ghedrovici Nicolae